

РЕШЕНИЕ

№ 6753

гр. София, 29.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав,
в публично заседание на 30.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **2879** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на М. Т. Ч., ЕГН [ЕГН], срещу Решение № 1040-21-92/21.02.2024г. на директора на ТП на НОИ С. - град, с което е отхвърлена жалбата ѝ срещу Разпореждане № 214-00-12056-3 от 05.12.2023г., издадено от ръководител на осигуряването за безработица, с което се отказва отпускане на парично обезщетение за безработица.

Жалбоподателката счита обжалваното решение за незаконосъобразно, неоснователно, издадено при липса на компетентност, неспазване на установената форма и постановено в противоречие с материалния закон и с целта на закона. Твърди, че в решението липсват подробни мотиви за определяне мястото на обичайно пребиваване и не са взети под внимание фактори като продължителност и характер на трудовите договори в Република К., семейство и роднински връзки, жилищното положение /собствено жилище/ и най-вече обстоятелството, че цялото ѝ семейство е установено в България и всичките ѝ контакти са тук. Изтъква, че пребиваването ѝ в Република К. е било обосновано единствено от трудовото ѝ правоотношение, но не и с оглед центъра на жизнените ѝ интереси. Поддържа, че има обичайно трайно пребиваване именно в България, което прави тази страна център на жизнените интереси, съответно компетентна да отпусне обезщетението за безработица е институцията в Република България. Моли обжалваното решение на директора на ТП на НОИ да бъде отменено

и преписката да се върне на директора на ТП на НОИ С. с указания за отпускане на ПОБ. Чрез адв. К. представя нови доказателства и писмени бележки. Претендира разности. В съдебно заседание жалбоподателката не се явява и не се представлява.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ - С. град, чрез юрк. О., оспорва жалбата и моли решението да бъде потвърдено. Подробни доводи излага в писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи следното:

Жалбоподателката М. Т. Ч. е подала на 15.08.2023 г. заявление за отпускане на парично обезщетение за безработица /ПОБ/ с декларирана последна трудова заетост в К..

На 23.08.2023г. е подала заявление за удостоверяване на осигурителни периоди от друга държава-членка на ЕС със структуриран електронен документ С. U002 за периода от м.04.2018г. до м.08.2023г., както и Декларация относно определяне на пребиваване във връзка с прилагане на член 65, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 и други документи от К..

С Разпореждане № 214-00-12056-1 от 24.08.2023г. производството по отпускане на ПОБ е спряно до удостоверяване на релевантните периоди и доходи, придобити по законодателството и на територията на К. и до определяне на пребиваването на лицето. В тази връзка от ТП на НОИ до компетентната институция /КИ/ на К. са изпратени искане за осигурително досие /С. U001/, искане за информация за заплатата /С. U003/ и искане на информация за пребиваване /С. H005/.

В отговор са получени осигурително досие /С. U002/, информация за заплатата /С. U004/ и отговор на искането на информация за пребиваване /С. H006/. В получения С. U002 са удостоверени периоди на осигурена заетост, на неосигурена заетост и периоди, през които е изплащано обезщетение за безработица по законодателството на К., които са за времето от 01.04.2018г. до 07.08.2023г.

Производството по отпускане на ПОБ е възобновено с Разпореждане № 214-00-12056-2/21.11.2023 г.

С Разпореждане № 214-00-12056-3/05.12.2023г., на основание чл. 65, параграф 2 от Регламент /ЕО/ 883/2004 е отказано отпускане на ПОБ с мотив, че компетентна институция по правото е държавата по последна заетост, т.е. Република К..

Разпореждане № 214-00-12056-3/05.12.2023г. е обжалвано по административен ред пред директора на ТП на НОИ - С. град, който издал процесното Решение № 1040-21-92/21.02.2024 г., с което отхвърлил жалбата като неоснователна.

Правни изводи

Жалбата е допустима, тъй като е подадена в срок, срещу акт, за който изрично е предвиден съдебен контрол, от лице, за което е налице правен интерес.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „б“ КСО разпорежданията за отказ или неправилно определяне, изменяне и прекратяване на обезщетенията за безработица се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. С оглед цитираната разпоредба и предвид приложената по делото Заповед № 1712/17.08.2015 г. на управителя на НОИ оспореното решение на директора на ТП на НОИ С.-град е издадено от компетентен орган.

При издаването на оспореното решение е спазена изискуемата от закона форма и

административнопроизводствените правила. Неоснователни са възраженията за немотивираност на оспорения акт. Противно на твърденията на жалбоподателя, съдът намира, че в решението на директора на ТП на НОИ са изложени в достатъчна степен съображенията, с които административният орган е отхвърлил подадената до него жалба.

Съгласно разпоредбата на чл. 54а, ал. 1, т. 1 от КСО, право на ПОБ имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които имат регистрация като безработни в АЗ, не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република България или пенсия за старост в друга държава или не получават пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а или професионална пенсия по чл. 168, и не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс или по законодателството на друга държава, с изключение на лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда. Съгласно ал.2, т.4 от разпоредбата, за придобиване право на парично обезщетение по ал. 1 се зачита и времето, зачетено за осигурителен стаж по законодателството на друга държава на основание на международен договор, по който Република България е страна или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност.

В чл. 11, §3, б."а" от Регламент № 883/2004 е предвидено, че спрямо лице, осъществяващо дейност като наето или като самостоятелно заето лице в една държава-членка, се прилага законодателството на тази държава-членка. Всяко друго лице, към което букви а) - г) не се прилагат, е подчинено на законодателството на държавата-членка по пребиваване - чл.11, §3, б."д". Следователно, общото правило е, че приложимо е законодателството на държавата-членка, където лицето осъществява своята дейност като заето или самостоятелно заето лице.

В дял III, глава шеста от Регламент № 883/2004г. са регламентирани обезщетенията за безработица, като в член 65 се съдържат специални правила, представляващи изключения от общия принцип, че държавата-членка по последна заетост е компетентна държава и отговаря за предоставянето на обезщетения .

Съгласно чл. 65, § 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 „напълно безработно лице, което по време на последната си дейност като заето или като самостоятелно заето лице е пребивавало в държава-членка, различна от компетентната държава-членка и което продължава да пребивава в тази държава-членка или се върне в тази държава-членка, се поставя на разположение на службите по заетостта в държавата-членка по пребиваване“. Съгласно §5 от същия „безработното лице по първото и второто изречение на параграф 2 получава обезщетения в съответствие със законодателството на държавата-членка по пребиваване както ако спрямо него се е прилагало това законодателство по време на последната му дейност като заето или като самостоятелно заето лице. Тези обезщетения се предоставят от институцията по пребиваване“.

В чл. 1, § 3, б. „й“ и б. „к“ от Регламент (ЕО) № 883/2004 са дадени дефиниции на понятията „пребиваване“ и „престой“ за целите“, според които „пребиваване“ означава мястото, където лицето обичайно пребивава, а „престой“ означава временното пребиваване.

Спорният по делото въпрос е коя е държавата на пребиваване на жалбоподателката, което ще предопредели и отговора на въпроса коя е компетентната институция за

отпускането на ПОБ.

Във връзка с изясняване на понятието пребиваване, директорът на ТП на НОИ правилно се е позовал на решение на Съда на ЕС по дело № С-76/76, според което мястото на обичайно пребиваване е мястото, където се намира обичайният център на неговите интереси. Критериите за определяне на центъра на обичайните интереси се съдържат в разпоредбата на чл. 11 от Регламент (ЕО) № 987/2004: продължителността и непрекъснатото пребиваване на територията на съответните държави-членки; положението на лицето, включително: естеството и специфичните характеристики на упражняваната дейност, по-специално мястото, където обичайно се упражнява тази дейност, постоянният характер на дейността и продължителността на всеки договор за заетост; семейното положение и роднинските връзки на лицето; упражняването на неплатена дейност; когато става въпрос за студенти, източникът на техните доходи; жилищното положение на лицето, по-специално доколко е постоянен характерът му; държавата-членка, в която се счита, че лицето пребивава за целите на данъчното облагане.

В настоящия случай е безспорно, че в декларацията относно определяне на пребиваване жалбоподателката е посочила, че е установена и възнамерява да бъде трайно установена в Република България. Декларирала е, че притежава жилище в Република България, че през периода на последната заетост преобладаващата част от близките ѝ са живели в България, децата ѝ са живели в България и преобладаващата част от социалните ѝ контакти са в Република България. Както в заявлението за отпускане на ПОБ, така и в декларацията за пребиваване М. Ч. е посочила адрес на жилище, за който по делото са представени доказателства, че е придобито и е собствено на жалбоподателката. От друга страна, в получения от К. документ С. Н006 не е посочен адрес на жалбоподателката в К. и няма данни за типа на живеене /type of residence/ на лицето. Всъщност в С. Н006 не са отразени никакви конкретни данни относно пребиваването на лицето, както и такива за жилищно положение, гражданско състояние, местожителство и т.н. Всичко това води до извод, че независимо от периода ѝ на трудова заетост в Република К., центърът на жизнените интереси на М. Ч. е останал и е бил в България. Това потвърждава тезата на жалбоподателката, че единствената причина за престоя ѝ във К. е полагането на труд и получаване на доходи. Видно от данните по делото, за времето от м.04.2018г. до м.08.2023г. в К. жалбоподателката е имала както периоди на заетост, така и периоди, в които тя е получавала обезщетения за безработица, т.е. нейната трудова заетост дори не е имала постоянен и дългосрочен характер, а след прекратяването на последното ѝ трудово правоотношение, тя се е завърнала в България. Всичко това категорично сочи наличие на хипотезата на чл.65, §2 от Регламент № 883/2004, което на свой ред обосновава прилагането на чл. 65, §5 от същия регламент.

В подкрепа на изложеното е и т. 3 от Решение № U3 от 12.06.2009 г. на Административната комисия за координация на системите за социална сигурност, съгласно която, ако при отсъствието на каквото и да е трудово-правно договорно отношение, дадено лице вече не поддържа никаква връзка с държавата-членка на заетост (например понеже трудово-правното договорно отношение вече е прекратено или срокът му е изтекъл), то се разглежда като напълно безработно в съответствие с член 65, параграф 2 от посочения регламент, а обезщетенията се предоставят от институцията по местопребиваване.

С оглед изложеното оспореното Решение № 1040-21-92/21.02.2024г. на директора на

ТП на НОИ С. - град, с което е отхвърлена жалба срещу Разпореждане № 214-00-12056-3 от 05.12.2023г., е незаконосъобразно на основание чл.146, т.4 от АПК, поради което следва да бъде отменено и преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне при съобразяване с мотивите на настоящото решение.

При този изход на спора в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени разноски по делото в размер на общо 668 лева, съгласно приложения списък. Съдът намира за неоснователно възражението на ответника по чл. 78, ал. 5 от ГПК, тъй като договореното и платено адвокатско възнаграждение е малко над минимума от 500 лв. по чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1/2004 г. за минималните адвокатски възнаграждения.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 51 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалбата на М. Т. Ч. Решение № 1040-21-92/21.02.2024г. на директора на ТП на НОИ С. - град, с което е отхвърлена жалба срещу Разпореждане № 214-00-12056-3 от 05.12.2023г., издадено от ръководител на осигуряването за безработица.

ВРЪЩА преписката на директора на ТП на НОИ С. – град за ново произнасяне съобразно дадените от съда задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт да заплати на М. Т. Ч. сумата от 668 лева за разноски по делото.

Решението не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: